

Algemene beschouwingen

**Begroting 2012 en
meerjarenbegroting 2013-2015**

ChristenUnie

Voorzitter, leden van de raad, collegeleden,

Alvorens wij ingaan op de begroting willen wij u graag meenemen in een stukje geschiedenis. Als gemeente aan de Lek is Lopik van oudsher gewend om te gaan met de dreiging van het water. Zo werd er vroeger, in barre winterse tijden een dijkbewaking geregeld om op deze manier de Lopikse burgers te beschermen tegen het water. Langs de Lekdijk werden wachthuizen aangewezen waar, bij dreigend hoog water in de rivier, de manschappen van het dijkleger zich moesten verzamelen. Deze wachthuizen waren herkenbaar aan de boven op de dijk geplaatste wachthuispaal, waarop 's nachts een brandende lantaarn werd geplaatst. Brandde het licht, dan was de bewaking alert.

Voorzitter, terug naar Lopik anno 2011. Ook nu hangen donkere bezuinigingswolken boven Lopik. En veel bezorgde instellingen, organisaties en burgers raadplegen de buienradar die programmabegroting heet. Om vervolgens aan de bel te trekken als ze de bui voelen hangen, dat budgetten of subsidies stoppen of verminderen. De ChristenUnie wil graag op onze wachthuispaal een brandende lantaarn zetten om haar licht te laten schijnen over de wijze waarop het college van plan is ons door deze donkere tijden heen te helpen. Waar vroeger de dijk gecontroleerd moest worden op zwakke plekken en lekkages geldt dat nu voor onze begroting. Want, een sluitende begroting is in tijden van crisis en teruglopende overheidsfinanciën zeker geen gemakkelijke opgave. Onze waardering gaat dan ook uit naar de opstellers van deze begroting, daarbij zeker ook onze dank aan het ambtelijk apparaat dat veel werk heeft verricht. Als 'manschappen van het dijkleger' hebben zij ook dit jaar een goede prestatie neergezet ten bate van de Lopikse burgers.

Wij hopen dat het voorgestelde beleid, al dan niet door onze raad op sommige punten bijgesteld, onder de zegen van God een goed beleid mag blijken te zijn. Onze overtuiging is dat de overheid een instelling is die door God is gegeven. Onze fractie als vertegenwoordigers van de ChristenUnie willen daar graag onze krachten aan wijden.

ChristenUnie fractie Lopik

Dick van den Broek
Anne de Korte

ALGEMEEN

Wij beseffen dat ondanks de dikte van de ons aangeboden conceptbegroting en de daarbij behorende toelichting er maar weinig ruimte is voor verandering. De meeste cijfers liggen vast en zijn in feite onveranderbaar. Maar in een tijd als deze, waarin we bewuste en moeilijke keuzes moeten maken is het wel van cruciaal belang inzicht te generen in de doeltreffendheid van investeringen. In hoeverre heeft de investering van middelen effect en draagt het bij aan de beschreven doelen. De ChristenUnie is van mening dat de voorgelegde begroting te kort schiet in meetbare informatie over de te bereiken doelen. Doelen worden omschreven, maar een concrete, (wellicht SMART geformuleerde) uitwerking van deze doelen ontbreekt bij vrijwel elk programma.

In de begroting 2011 heeft u al een voorzet gegeven met bezuinigingsvoorstellen om deze raadsperiode tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Een aantal voorstellen blijkt onmogelijk uit te voeren en opnieuw worden voorstellen gedaan om tot een sluitende begroting te komen. Dit zal pijn gaan doen, maar laten we er niet voor weglopen. De ChristenUnie ziet deze bezuinigingen als een gezamenlijke taak waarbij organisatie, college en raad verantwoordelijkheid hebben. Laten we met elkaar de schouders er onder zetten en hierbij de visie 2030 die wij voor onze gemeente uitgeschreven hebben niet uit het oog verliezen.

PROGRAMMA 1: BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Voorzitter, meer en meer worden vanuit het rijk taken overgeheveld naar de gemeente. Er komt veel op onze gemeente af. In dit verband blijkt samenwerking met de omliggende gemeenten steeds belangrijker te worden. Met veel verwachting heeft onze fractie dan ook uitgekeken naar het onderzoek uitgevoerd door Berenschot naar de mogelijkheid van samenwerking met omliggende gemeenten. Echter, de resultaten waren teleurstellend en richtinggevende adviezen ontbraken. Wellicht lag dat aan de verwachting van de diverse deelnemende gemeenten en het verschil in motivatie. Ook het gegeven dat er alleen bestuurders zijn geïnterviewd geeft naar onze mening een beperkt beeld. Desondanks weten wij dat er al op veel manieren met diverse gemeenten wordt samen gewerkt en er nieuwe initiatieven zijn voor samenwerking. Onze fractie juicht dat van harte toe.

De communicatie richting onze inwoners heeft inmiddels een redelijk peil bereikt. Zo ontwikkelt de website zich steeds meer tot een volwaardig communicatiemiddel en informeert de gemeentepagina in de krant de burger goed. Helaas moeten we wel constateren dat de persinformatie niet voldoet aan onze verwachtingen. Van het weekblad dat onze gemeentepagina publiceert verwachten wij betere en meer verdiepende politieke verslaggeving. Wat de ChristenUnie betreft wordt dit in een nieuw offertetraject zeker meegewogen.

Financieel is het saldo van dit programma op het niveau van 2010 begroot zodat er nauwelijks nog ruimte is voor wijzigingen.

PROGRAMMA 2: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Hoewel er een behoorlijk aantal activiteiten wordt vermeld waaraan gewerkt wordt ontbreekt het ook hier aan kengetallen. Wat is het gewenste resultaat van de voorgestelde activiteiten en hoeverre kunnen wij dit meten? Dit geldt zeker ook voor de brandweer. De ChristenUnie wil graag weten wat het kwaliteitsniveau van de brandweer was voor de regionalisering, wat er nu vereist wordt en naar welk kwaliteitsniveau wij toe moeten werken. Hoewel onze fractie vertrouwen heeft in de diverse activiteiten binnen dit programma is er geen mening te vormen met betrekking tot de prijs/kwaliteitsverhouding.

PROGRAMMA 3: ECONOMIE

Voorzitter, waar de ligging van Lopik aan de Lek in de donkere tijden gevaren met zich mee brengt, brengt het in zonniger tijden zeker ook een potentieel voor toerisme met zich mee. In de visie Lopik 2030 is duidelijk naar voren gekomen dat Lopik zichzelf meer op de kaart moet gaan zetten op het gebied van toerisme. Graag zouden wij vernemen welke activiteiten er in de komende jaren ontplooid worden om Lopik op dit gebied op de kaart te zetten. Wat ons betreft worden activiteiten met name door de gemeente gestimuleerd maar door ondernemers ontplooid.

Op het gebied van economie mogen wij trots zijn op de revitalisering van bedrijventerrein de Copen. De laatste fase van dit proces nadert zijn einde en als ook nog de vrachtwagenparkeerplaats haalbaar is kunnen we stellen dat de gemeente Lopik een modern en functioneel bedrijventerrein heeft. Wij verwachten van het college dat zij zich inzet om de werkgelegenheid te bevorderen door zo mogelijk nog meer bedrijven binnen te halen.

Mogelijk is ook een en ander te combineren met het sinds kort aangekochte Munitiecomplex Benschop. De combinatie cultuur, natuur en economie zou daar een ideale zijn. Ons voorstel zou zijn om uit de opbrengst "Lopik Meerwaard" gelden te genereren voor besteding aan dit project. Wij gaan ervan uit dat in de begroting van 2013 ook de opbrengsten van het Munitiecomplex Benschop begroot worden. Voor zover wij nu kunnen zien worden er geen baten begroot op dit terrein, terwijl afgesproken is dat de kosten toch minstens tegen de baten op moeten wegen.

Lopik is gelegen midden in het mooie en agrarisch getinte Groene Hart, echter het verbaast onze fractie dat ondanks de agrarische economische belangen die er in de gemeente Lopik liggen, er geen paragraaf aan de agrarische sector wordt besteedt. Voor wat betreft de donkere wolken hangen die zeker boven onze landerijen, als we kijken naar de plannen die het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft. Het HDSR heeft onlangs een plan ontplooid wat voorziet in een waterpeilverhoging van 9 tot 30 cm. Deze plannen hebben voor een groot deel van de agrarische bedrijven desastreuze gevolgen en zal als de plannen worden doorgevoerd zoals voorgesteld er toe leiden dat op veel bedrijven de koeien niet meer naar buiten kunnen vanwege de geringe draagkracht van de grond.

De gemeente Lopik fungeert ook als gesprekspartner, wij hopen, en met ons velen, dat de gemeente de vinger bij de plannen wil leggen en actief mee gaat praten en denken in die werkgroep, hierbij meewegend wat de gevolgen zullen zijn voor de Lopikse agrarische bedrijven en daarmee ons gehele buiten gebied.

PROGRAMMA 4: ONDERWIJS

Onze gemeente mag trots zijn op de kwaliteit van de huisvesting van scholen. Inmiddels zijn alle bouwplannen voltooid en is het gebouwenbestand voor het basisonderwijs up-to-date. Zorgen blijven er om de kosten van het leerlingenvervoer, met name om die in de hand te houden. We wachten met belangstelling de voorstellen van het college hiertoe af.

Tijdens de begrotingsvergadering in 2010 is besloten om de activiteiten in het kader van 'School en Politiek' stop te zetten. Hoge kosten en veel ambtelijke inzet hebben ons tot dit besluit doen komen. Echter, wij hebben met verschillende andere fracties aangegeven graag te zien dat de jongerenraadsvergadering in een meer sobere versie zal blijven bestaan. Als de gemeente daadwerkelijk wil dat de jongerenraadsvergadering blijft bestaan, zijn wij van mening dat het initiatief bij vrijwilligers moet blijven liggen maar dat de gemeente deze avond wel zal moeten faciliteren.

PROGRAMMA 5: WELZIJN SPORT EN CULTUUR

Voorzitter, zoals eerder beschreven is dit college zich van de donkere wolken die boven Lopik hangen bewust. Echter, siert het het college dat zij ondanks deze donkere wolken haar ambities behoudt en graag aan het werk wil. Een recent voorbeeld hiervan is de opening van het nieuwe dorps huis in Benschop. Er is een prachtige plek gerealiseerd waar jong en oud samen kunnen komen. Ook het feit dat het college ondanks de tegenslagen en negatieve begrotingsvooruitzichten zich in blijft zetten voor het realiseren van een dorps huis in de kern Lopik juichen wij van harte toe. Deze voorzieningen zijn bij uitstek geschikt om de sociale cohesie in de kernen te versterken.

De sociale samenhang in een buurt of kern kan gestimuleerd worden door hun vertegenwoordigers cq klankbordgroepen meer te activeren zich te organiseren. Onze fractie heeft met tevredenheid gezien dat ons initiatief om het 60+ blad onder alle senioren in onze gemeente te verspreiden is gerealiseerd. Hoewel raadsbreed jeugd- en jongerenwerk hoog in het vaandel staan en daar ook geld voor wordt uitgetrokken is daar naar onze mening nog weinig van zichtbaar in de publieke ruimte cq publicaties. Onze vraag is dan ook of e.e.a. wel zo goed functioneert.

Voor wat betreft de sportmogelijkheden is er naar onze mening een ruim voldoende aanbod. Ook de bibliotheekvoorziening voorziet in de behoefte. Door de recente ontwikkelingen en stevig onderhandelen zal ook binnenkort in het gerenoveerde Dorps huis Benschop de bibliotheek weer toegankelijk zijn.

PROGRAMMA 6:

WERK EN INKOMEN

Onze fractie wacht met grote belangstelling de ontwikkelingen rond de Wet Werken naar Vermogen af. We hebben zorg over het feit dat een groot aantal mensen door de gemeente aan het werk geholpen zal moeten worden. Wij adviseren u het Lopikse bedrijfsleven vroegtijdig te betrekken. Het lijkt logisch om gezamenlijk met de Lekstroomgemeenten toe te werken naar een gezamenlijke Sociale Dienst. We zijn benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek hiernaar.

PROGRAMMA 7:

ZORG

De zorg is in ieder geval ook onze zorg, ook financieel. Ook het gegeven dat er nog veel op ons afkomt zonder dat de kaders bekend zijn is een grote onzekere factor. Ouderenzorg zal steeds belangrijker worden. Mensen worden ouder, dat is op zich een zegen, we zullen aan deze zorg echter ook als gemeente aan- en mee- moeten werken. De decentralisatie van het onderdeel extramurale begeleiding en ondersteuning wat vanuit de AWBZ naar de WMO overgaat wordt een zware opgave. Datzelfde geldt voor de decentralisatie van de jeugdzorg. Het biedt echter ook kansen om zorg dichterbij de burger te organiseren.

Onze fractie hecht er aan zoveel mogelijk de lokale problemen ook lokaal te kunnen sturen. Hiervoor zal het KCC zodanig ingericht moeten worden dat de aanvragers in Lopik geholpen kunnen worden. Hierdoor wordt het mogelijk om maatwerk te leveren. Het KCC zal dan ook een zorgloket moeten bevatten. Het is dan wel noodzakelijk dat er ook voldoende menskracht aanwezig is om de aanvrager de juiste voorlichting te geven en daarbij behulpzaam te zijn. Onze stelling is: hoe dichterbij de vraagsteller, hoe sneller en economischer de oplossing. Het is dan ook logisch om z.s.m aan de voorbereiding van het KCC te beginnen. Gezien de huidige boventallige menskracht zou daar een oplossing kunnen liggen, zowel financieel als fysiek. Te denken valt aan opleidingen en stages i.h.k.v.omscholing.

PROGRAMMA 8

NATUUR, MILIEU EN OUDHEIDKUNDE

Om het milieubeleid uit te voeren is een regionale uitvoeringsdienst (RUD) in oprichting. Onze fractie stelt voor hier in grote lijnen aan mee te werken. Echter op lokaal niveau zouden we er voor willen pleiten de detailuitvoering te handhaven.

Met betrekking tot gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval is al veel bereikt. Het college heeft de intentie dit nog meer te verbeteren, een loffelijk streven vindt de ChristenUnie. De huidige manier van inzamelen van plastic heeft onze voorkeur gezien de problematiek in andere gemeenten. Naar onze mening zal een kostenbijdrage van de inwoners bij het ophalen van grofvuil de hoogte van het begrote bedrag niet halen. Het inzamelen van oud papier op de manier van huis aan huis papiercontainers te verstrekken heeft onze aandacht en we zijn belangstellend naar het resultaat. Onze fractie wil daarnaast ook voorstellen om restafval één keer per drie weken in te zamelen.

De herijking van het monumentenbeleid zal naar onze mening een positief financieel resultaat moeten opleveren. Graag zien wij dit terug in de begroting.

PROGRAMMA 9:

RUIMTELIJK BELEID EN VOLKSHUISVESTING

Voorzitter, één van de kenmerken van de gemeente Lopik is de sterke saamhorigheid in de verschillende kernen. Onze fractie is daarom een sterke voorstander van het gestelde doel om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen in hun eigen omgeving. Op dit moment moeten veel ouderen noodgedwongen verhuizen naar omliggende gemeenten, simpelweg omdat in hun eigen woonomgeving er geen passende woning beschikbaar is. Dit laatste is iets wat de ChristenUnie zoveel mogelijk wil beperken.

Maar, daartoe moet wel de mogelijkheid zijn. De ChristenUnie wil daarom meer inzetten op levensloopbestendige woningen. Doordat de nodige voorzieningen al bij voorbaat zijn aangebracht kunnen ouderen indien zich beperkingen voordoen, toch in hun woning blijven wonen. Ook meer huurwoningen/appartementen in die sfeer zouden mogelijk moeten zijn, wat ons betreft ook boven de sociale huurgrens. Bij de ontwikkeling van het dorpscentrum Lopik is het de bedoeling dat er ook een aantal woningen gebouwd zal worden. Zowel op het vrijgekomen terrein van gemeentewerken alsook op de winkelpanden. Wij zouden er geen bezwaar tegen hebben om de bouwhoogte zodanig vast te leggen dat er minimaal drie lagen woningen boven de winkelpanden komen. Ook een vierde laag zou voor onze fractie niet bezwaarlijk zijn. Ook hier zouden seniorenwoningen kunnen komen, zowel in de koop- als in de huursector. Met goede voorzieningen in de buurt zouden er naar onze mening zelfs huurwoningen boven de sociale huurgrens kunnen komen. Uitbreiding van het huidige verzorgingscentrum De Schutse zou bespreekbaar gemaakt moeten worden, zo nodig op een nieuwe locatie waar ook zwaardere zorg geboden kan worden.

PROGRAMMA 10:

BEHEER

De kwaliteit van de wegen is op dit moment voor ons acceptabel. Als er groot onderhoud wordt gepleegd wil de ChristenUnie er voor pleiten dat de nadruk gelegd wordt op snelheidsbeperkende maatregelen vanwege de 30 km snelheidsbeperking. Tegelijkertijd zal dan het rioolstelsel gescheiden kunnen worden.

Aangezien de afdeling groenvoorziening druk bezig is arbeidsarme beplanting aan te brengen hopen we dat daarmee meer gelegenheid gecreeerd wordt om het overige groen nog beter bij te houden. Overigens alle complimenten voor hun inzet, maar het niveau van het gemeentelijk groen kan echt niet verder omlaag.

De bestaande reserve speeltuinen is wat ons betreft op dit moment te groot (ruim € 100.000,-). Wij stellen daarom voor de jaarlijkse donatie van € 19.000,- aan de speeltuinenreserve deze raadsperiode te verminderen met € 10.000,-. Dit lijkt ons ruim voldoende om in de eerste jaren deze voorzieningen in stand te houden. Deze jaarlijkse besparing kan dan toegevoegd worden aan het budget onderhoud wegen en bruggen.

PROGRAMMA 11:

MIDDELEN

Het college, te samen met de rekenmeesters, hebben getracht ook voor komend jaar een sluitende begroting te krijgen. Dat is zelfs gelukt tot en met 2014. Een groot compliment hiervoor onzerzijds. Echter hierna is er in 2015 een groot tekort zichtbaar. Hoewel we daar

nog enige jaren van verwijderd zijn en er van alles kan gebeuren, is de situatie op de financiële en economische markt niet zo rooskleurig dat we daar onze ogen voor moeten sluiten.

Een risico wat op ons afkomt is het feit dat de bezuinigingen op personeel niet gehaald gaan worden en de gemeente met boventallig personeel geconfronteerd zal worden. Wat de ChristenUnie betreft wordt hiervoor een oplossing gevonden in programma 7, Zorg. Met alle nieuwe taken en verantwoordelijkheden die in dit programma op ons af komen stellen wij voor boventallig personeel hierop in te zetten, waarbij wij zeker ook denken aan de invulling van een hoog kwalitatief KCC. Belangrijk hierin is wel dat de geëiste kwaliteit geleverd kan worden. Met de vele taken in dit programma die op ons afkomen, worden ook de middelen beschikbaar gesteld, waarvan wij vinden dat deze met grote zorgvuldigheid en verantwoordelijkheid ingezet zullen moeten worden.

Voor het overige kunnen wij de voorgestelde dekkingsplannen ondersteunen.

Mevrouw de voorzitter,

De fractie van de ChristenUnie wenst u en met u de overige collegeleden en medewerkers Gods onmisbare zegen toe voor het jaar 2012.